

ARTUR MAS SE LA JUGA

- El líder de CiU només s'arriscarà a frustrar l'Estatut si Esquerra el secunda en l'aventura

JORDI SÀNCHEZ

Professor de Ciència Política de la Universitat de Barcelona

A mesura que la data per a la discussió i votació del nou Estatut s'acosta, la incertesa sobre el resultat final augmenta. Els mecanismes de revisió de l'Estatut avui vigent requereixen un suport parlamentari de no menys de 90 diputats. És a dir, és imprescindible que els vots de convergents i socialistes se sumin perquè al Parlament de Catalunya es pugui donar llum verda al nou projecte estatutari. Donades aquestes circumstàncies, i assumint que les forces polítiques que sostenen el Govern català ja han anunciat la seva voluntat de recolzar una nova proposta d'Estatut, resulta comprensible que el focus d'atenció se centri ara en Convergència i Unió (CiU), i més concretament en el seu líder, **Artur Mas**.

Al llarg d'aquestes últimes setmanes ha estat inevitable l'elaboració de múltiples teories sobre quins podien ser els interessos ocults de CiU en referència a aquesta qüestió, i fins i tot sobre si els interessos d'**Artur Mas** en aquest sentit eren plenament coincidents amb els de la federació que encapçala, i concretament amb els punts de vista dels seus més estrets col·laboradors.

Per respondre a aquestes qüestions s'ha de fer l'esforç de situar-se en el mateix personatge i en les circumstàncies que han envoltat la seva vida política aquests últims anys. No sembla exagerat afirmar que **Mas**, sense que per això qüestionï la legitimitat democràtica del Govern català, té la sensació que aquell mes de novembre del 2003 alguns li van arrabassar el que ell creia que tenia guanyat: la presidència de la Generalitat. La seva va ser una amarga victòria, que és molt pitjor que una dolça derrota, o com a mínim així es com es van expressar en públic i en privat els convergents que, havent quedat segons en sufragis, havien

obtingut més diputats que el PSC, i que van veure com un pacte entre socialistes i republicans, que Iniciativa va reforçar, obria la porta a un canvi de govern que li impedia convertir-se en el nou president de la Generalitat.

El Pacte del Tinell va deixar ferides de certa profunditat, que gairebé dos anys després encara no han cicatritzat, entre les forces de l'actual Govern i CiU. Quan un se sap perdedor, accepta la derrota; però quan considera que li han robat la cartera als seus propis nassos, el que sent és indignació. Només hem de mirar el que passa a Espanya per comprendre que el que a Madrid succeeix de manera molt més teatralitzada aquí es dóna de manera més discreta i educada. Però, finalment, les sensacions del PP davant la victòria de **José Luis Rodríguez Zapatero** i les de CiU davant del Pacte del Tinell tenen molt en comú. Des d'aquesta perspectiva, es poden comprendre les raons últimes que fan que ni **Mas** ni CiU posin fàcils les coses a **Pasqual Maragall** i al seu Govern, no només perquè són oposició i aquesta és la seva obligació, sinó perquè hi ha profunds greuges encara oberts.

Seguint aquesta mateixa lògica, no és difícil interpretar que el procés d'elaboració del nou Estatut ha estat i és una oportunitat des de CiU per ajustar amb ERC alguns assumptes pendents en el camp de qui és més nacionalista i qui defensa millor els interessos de Catalunya. Si en l'anterior legislatura la supeditació de CiU al PP al Parlament va ser utilitzada àmpliament per ERC per desgastar CiU i posar-la en entredit davant del seu electorat més nacionalista, ara CiU veu que ha arribat el moment de respondre amb la mateixa moneda. I, per si això fos poc, fins i tot amb una mica de sort podria no només deixar **Maragall** sense Estatut, sinó fer entrar en crisi el tripartit, obrint-se les portes a una convocatòria electoral anticipada.

En aquesta estratègia és on CiU ja ha obtingut més èxits fent, com va succeir el 29 de juliol passat, pressió sobre ERC, per exemple, en el tema dels drets històrics i en el blindatge de les competències, i posant la viabilitat de l'Estatut en un interrogant, i també la del mateix Executiu català.

La qüestió és fins on **Mas** podrà o voldrà aguantar el pols que manté. Pel que es

desprèn de la lectura de la proposta de finançament presentada per CiU dimarts, les espases continuen aixecades i no hi ha indicis que en les pròximes hores o dies s'hagin de guardar. La tensió està assegurada.

Els inconvenients que **Mas** i el seu equip ja deuen haver sospesat és si aquest gest permanent a l'electorat més nacionalista del país pot acabar passant factura en altres franges del seu electorat. I és en aquest punt on probablement es troba la imatge del gegant amb peus de fang. ¿**Mas** pot ser el responsable que el Parlament no aprovi l'Estatut? Sense cap mena de dubte no, i encara menys per promoure plantejaments fàcilment *vendibles* per part dels seus oponents com a radicals i inconstitucionals. El sector més important del seu electorat, el que es disputa amb el PSC i fins i tot amb el PP, se sentiria desconcertat, si és que ja no ho està prou en aquests moments.

Segurament, amb el nou Estatut **Mas** hi guanya menys que **Maragall**, però indubtablement n'obtindrà rèdits. Sense Estatut tots hi perden, però si la percepció és que CiU bloqueja l'Estatut, qui perdrà en gran manera serà ell. En aquest sentit, és molt difícil que **Mas** pugui mantenir el pols fins al final. Ho farà probablement fins a l'últim minut, però a la pròrroga donarà llum verda, potser ignorant una part dels seus estrets col·laboradors, socialitzats en el sobiranisme polític.

L'única possibilitat que **Mas** arribi fins al final amb el seu rebuig a l'Estatut si no recull els elements de la seva proposta de finançament és si en aquesta aventura ERC el secunda, amb la consegüent crisi de govern. En resum, si la pregunta és què farà CiU, la resposta està en ERC.

Article publicat a El Periódico de Catalunya el 15 de setembre de 2005